

"Onun kudreti dahi mükemmeldir, zarurîdir, zâtîdir, zâtından doğar ve zâtının lâzımıdır." cümlesini izah eder misiniz?

Kudretinin kamil olması: Allah'ın kudretinin sonsuz bir mükemmellikte olması, anlamına geliyor. Sonsuz bir mükemmellikte olan kudrete, zıddı olan acizlik ve zayıflık asla yanaşamaz ve öyle eksik ve noksanlardan münezze ve mukaddes demektir. Öyle ki mutlak kemalde olan bir şey için bir üst ve ötesi olmayacağı için, her türlü merteye ve makamlardan aridir ve üstündür.

Mutlak kemalde olan bir kudret için her şeyi yaratmak bir şeyi yaratmakla aynıdır ve eşittir. Zira kudretinde bir makam ve merteye yoktur, öyle ise böyle bir kudrete ağırlık ve hafiflik, uzaklık ve yakınlık, genişlik ve darlık da yoktur demektir. Böyle bir kudretin nazarında ceviz ile dağ müsavi ve eşittir.

Kudretin zaruri olması: Sonsuz kudret ilahlık için gerekli ve zaruri bir sıfattır. Allah'ın hakiki anlamda ilah olması için sonsuz bir kudrete sahip olması gerekir. Nasıl insanın yaşaması için beyin ve kalp gerekli ve zaruri ise, Allah'ın da ilah olması için sonsuz kudret sahibi olması gerekli ve zaruri demektir.

Kudretinin zati olması: Allah'ın kudret sıfatı ezeli ve ebedi onun ile vardı. Yani sonsuz kudret ile Allah'ın Zatı ezeli ve ebedi olarak birbirleri ile beraber varlardı. Allah -haşa- bu kudret sıfatını sonradan ve başka birisinden kazanmış ya da almış değildir. Allah'ın sonsuz kudreti Allah'ın Zatı ile kaim olup ezeli ve ebedidir; başlangıcı ve sonu yoktur. Mesela insanın cüz kudreti zati değil arizidir, yani bu cüzi kudret insana sonradan Allah tarafından verilmiştir. Ama Allah'ın kudreti onun Zatı ile ezeli olarak kaim idi.

Zatından neşet eder ve zatının lazımıdır: Bu cümlede diğer cümlelerin bir özeti, bir tekrarıdır. Yani Allah'ın sonsuz kudreti Allah'ın Zatı ile kaim olup yani ondan neşet eden, ona bağlı olan subuti bir sıfat olup Allah Zatı için ezeli ve ebedi olarak lazım ve gerekli olan bir sıfattır.

Neşet eder ifadesi yedi sıfatın kaynağının ve çıkış noktasının Allah'ın Zatı olduğuna işaret ediyor. Yani Allah'ın yedi sabit sıfatı olan **Hayat, İlim, İrade, Kudret, Kelam, Sem ve Basar** Allah'ın zatı ile kaim ve zatına zait sıfatlardır, asla zatından ayrı düşünülemezler, demektir.